

» Էլմիածնի՝ բոժին արտայտ, ամենքեանդ հնազանդ լինիք: Գրեցաւ թ վին
» Հայոց ՌՃԲ, յապրիլի ժն »:

Նիկողայոս արքեպիսկոպոսն դարձեալ ի Լէօպոլիս՝ գտանէ զնոյն Յօհան վարդապետն, որ էր Արղնցի, այր հանճարեղ և յոյժ գիտուն, որպէս և Վարդան արքեպիսկոպոսն մեր զովէ. սա խոհեմութեամբ իւրով հնազանդեցուցանէ զժողովուրդն՝ Նիկողայոսի, իրբեւ առաջնորդի իւրում, և հաշտեցուցեալ մուծանէ յաթոռակալ եկեղեցին զարքեպիսկոպոսն և զժողովուրդն, ոչ առանց արտասուաց և մեծի խնդութեան երկոցունց կողմանցն: Զոր լուեալ Եան Գազիմիր թագաւորն, որ յայնժամ էր ի Լէօպոլիս, կոչեալ առ ինքն զՅօհան վարդապետն, բազում շնորհակալութիւն մատուցանէ նմա: Եւ այնուհետեւ սիրով և խաղաղութեամբ Լէօպոլսեցիքն և միւս քաղաքացիքն վարեցան ընդ Նիկողայոսի արքեպիսկոպոսին իւրեանց, և ընդ յաջորդաց նորին:

1655. ՌՃԴ. Նիկողայոսն իրբեւ հնազանդեցոյց ինքեան զժողովուրդն թեմի իւրոյ, սկսաւ կարգաւորել զհոգեւոր իրողութիւնս եկեղեցեաց իւրոց. թոյլ տուեալ ոմանց իրաց, ոչ առանց խորհրդակցութեան նունցիոսի փափին, առ ժամանակ մի: Առնէ զժողով թեմական յայսմ ամի, ապրիլի 8. առ որ զան և Կամինցայիք. յորում զբազում ինչ կացուցանէ՝ հաւանելով ժողովելոցն, ի տան կէտս. յորոց չորրորդն է, զի ամուսնութիւնն՝ եթէ յերկոցունց կողմանցն ի չորրորդ աստիճանի իցէ, հաստատապէս հռչակեցի, բայց ոչ առանց զրամի. բայց այս կէտս յետոյ խափանեցաւ, զի է ընդդէմ կանոնաց Թրիտէնտեան Ս. Ժողովոյն. որպէս տօնի Ծննդեանն Տեառն ընդ Յայտնութեանն առնել. և այլն:

1657. ՌՃԶ. Սիմոն վարդապետն Զուղայեցի մեռաւ յայսմ ամի. գրով ի Լէօպոլիս՝ ընդ նուիրակին, ետես զտգիտութիւն իւր, զի և ոչ զքերակալութիւն գիտէր. իրբեւ դարձաւ յերկիր իւր՝ այնչափ աշխատեցաւ ինքնին և առ այլս, զի ուսեալ շարագրեաց զՔերականութիւն, որ եթէ այն է՝ զորես տեսի՝ ոչ է այնքան քամահելի, թէպէտ ոչ է ըստ արհեստի:

1662. ՌՃԺԱ. Աղեքսանդր է փափն՝ ի խնդրոյ Նիկողայոսի արքեպիսկոպոսին՝ հեմնէ զՎպրատունն հայրապետական ի Լէօպոլիս, վասն երկուտասան աշակերտաց Հայոց. առաքէ վարդապետ նոցա զԿղեմէս Կալանոսն՝ աստուածարան վարդապետն, յոյժ հմուտ լեզուին Հայոց, ի կարգէն Թէազիւնոսաց. յորմէ վարժարանէ ելին և ելանեն այժմ եւս բազում քահանայք՝ վարդապետք և եպիսկոպոսուք իմաստունք:

Նոյն Նիկողայոսն եկեալ ի Կամէնից, ի խնդրոյ դատաւորացն՝ կոնդակաւ վերստին հաստատէ զոր ինչ յառաջագոյն դաշնադրեալն էր. և զՏէր Ներսէսն Հօլուպովիչ օֆիցիալ Կամէնիցու կացուցանէ յամի 1662, նոյեմ. 8: Եւ այսպէս հանդարտութեամբ և մեղմ յառաջելով՝ ընդեկացուցանէր զժողովուրդն, Մինչև ցայս վայր ի Կամէնից ոչ խառնէին քահանայքն զՎուր ի սուրբ